

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 15 Temmuz 2025
Sayı : 1321

10/2960

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de her yıl yaklaşık 1 milyon öğrencinin katıldığı Liselere Geçiş Sistemi (LGS), eğitim sistemimizdeki en büyük sınav organizasyonlarından biri olmakla birlikte, yıllardır çözülmeyen çok sayıda yapısal sorunu da beraberinde getirmektedir.

Çocukları sınav maratonunun içine iten bu sistem, pedagojik temelden yoksun, çocuk ruh sağlığı açısından riskli ve eğitimdeki fırsat eşitsizliğini daha da derinleştiren bir yapıya sahiptir. Öğrencilerin büyük bölümü, sınavla öğrenci alan okulların kontenjanlarının yetersizliği nedeniyle istemediği okullara yerleşmekte; yerleştirilen öğrenciler dahi evlerinden çok uzakta, plansız ve yetersiz altyapıya sahip eğitim kurumlarına yönlendirilmektedir. Sınavın niteliği ve soru tarzları birçok başarılı öğrenciyi sistem dışına itmektedir. Ayrıca, kontenjan darlığı nedeniyle sınavdan yüksek puan alan on binlerce öğrenci, yerleştirme sürecinde açıkta kalmakta veya tercih dışı okullara yönlendirilmektedir. Kamusal eğitimin niteliğini ve kapsayıcılığını geliştirmek yerine, merkezi sınav üzerinden şekillenen bu yarış sistemi, özel okulların teşvik edilmesine ve eğitimde ticarileşmeye zemin hazırlamaktadır. Aileler ekonomik güçlerinin ötesinde harcama yapmak zorunda kalmakta, çocuklar psikolojik baskı altına alınmakta, öğretmenler sistemin sınav merkezli dayatmaları nedeniyle asli eğitim görevlerinden uzaklaşmaktadır.

Öte yandan bu yıl yaşanan bir başka husus da LGS'de tam puan alarak "birinci" olan öğrenci sayısının önceki yıllara kıyasla rekor düzeyde artmış olmasıdır. Üstelik tüm eğitimciler bu yılki sınavı zor olarak nitelendirmiştir. Ayrıca sosyal medyada sınav devam ederken dolaşıma giren soru kitapçığı görselleri hatta PDF olarak belgeleri sınav güvenliğine ilişkin kamuoyunda ciddi soru işaretleri doğurmuştur. Pek çok ilde aynı anda ortaya çıkan PDF belgeler, sınav sorularının sızdırıldığını oraya koymaktadır. Bu durum Milli Eğitim Bakanı tarafından da kabul edilmiştir. Merkezi sınavın adil ve şeffaf yürütülmesi, sınav sonucuna duyulan güvenin teminatıdır. Bu tür iddialar ve şaibeler, yalnızca öğrencileri değil tüm sistemi zan altında bırakmakta; sınavların meşruiyetine gölge düşürmektedir.

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, LGS hakkındaki iddialara yanıt verdiği bir açıklamasında "Geri zekalıya anlatır gibi tane tane anlatıyoruz. Ama yetinmiyorlar, hâlâ devam ediyorlar" ifadelerini kullanmıştır. En değerli varlıklarımızı emanet ettiğimiz Milli Eğitim Bakanı'nın bu açıklaması tüm aileleri ve çocuklarımızı derinden yaralamıştır. Çocuklarımızı ve ailelerini ilgilendiren bu yaşamsal konuda, eğitimin kamusal bir hak olarak verilmesi, sınav merkezli dayatmalardan uzaklaşılması ve eşitliğin sağlanması amacıyla TBMM çatısı altında geniş kapsamlı bir araştırmanın yürütülmesi toplumsal bir sorumluluktur.

Liselere Geçiş Sistemi'nin (LGS) eğitimde eşitlik, psikolojik etkiler, sınav güvenliği, yerleştirme adaleti ve kamusal eğitim hakkı bakımından oluşturduğu sorunların araştırılması amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Murat EMİR
CHP Grup Başkanvekilisi
Ankara Milletvekili

